

politisk aftale

God kvalitet og høj faglighed i dagtilbud

– partnerskab om dagtilbud

Baggrund

I Danmark er størstedelen af børn i alderen 1-6 år i dagtilbud. Det giver rige muligheder for at sætte ind i forhold til det enkelte barns opvækst og læring ved at give et dagtilbud med et pædagogisk indhold af høj kvalitet.

Der er samtidig en tiltagende samfundsdebat om dokumentation af kvalitetsudviklingen i den offentlige sektor og i tilknytning hertil en dagtilbudslov, der trådte i kraft den 1. august 2007. Med den er fokus på området flyttet fra service og pasning til indhold og kvalitet.

For at kommunerne kan dokumentere, at de løbende sikrer en udvikling af kvaliteten på området og kan løfte ansvaret for dagtilbudsområdet uden yderligere central styring, er 38 kommuner og KL enige om at indgå denne aftale om Partnerskab om God kvalitet og høj faglighed i dagtilbud. Partnerskabsaftalen er gældende for perioden april 2008 til december 2009.

Formål

God kvalitet og høj faglighed i dagtilbud er et delprojekt under Det Fælleskommunale Kvalitetsprojekt (igangsat af kommunerne og KL primo 2008), hvis mål er at forbedre og dokumentere kvaliteten i den kommunale velfærdsservice. Det Fælleskommunale Kvalitetsprojekt består af 18 delprojekter under de fire temaer:

- kvalitet i kerneydelserne
- styring og dokumentation
- attraktive arbejdspladser
- god ledelse

God kvalitet og høj faglighed hører sammen med seks andre delprojekter under det første tema – kvalitet i kerneydelserne - men arbejder også med dokumentation. Det får dermed bl.a. snitflader til et af de fem styrings- og dokumentationsprojekter: En enkel kvalitetsmodel for hele kommunen. Formålet for det projekt er at udvikle et bud på en enkel og anvendelig kommunal kvalitetsmodel, som skal være tilpasset en kommunal og lokalpolitisk praktisk hverdag og give mening i arbejdet med kvalitetsudvikling på tværs af de kommunale sektorer.

Det er formålet med projekt God kvalitet og høj faglighed, at kommunerne tager teten i en systematisk kvalitetsudvikling af kerneydelserne i dagtilbuddene og dokumentationen heraf, ved:

- At sætte fokus på den pædagogiske praksis og faglighed og udarbejde forslag til, hvad der beskriver god kvalitet i dagtilbud.
- At sikre en systematisk kvalitetsudvikling af kerneydelserne

i dagtilbuddene - fremme af børns og unges trivsel, udvikling og læring - og dokumentationen heraf.

- At styrke kvalitetsudviklingen ved at udnytte synergien i en erfaringsudveksling mellem kommunerne.
- At sikre, at det er kommunerne, der sætter dagsordenen for udarbejdelse af den nødvendige og tilstrækkelige dokumentation for kvalitetsudviklingen, hvor mange forskellige dokumentationsformer kan være relevante - afhængig af effektkravene.
- At synliggøre, at kommunerne fortsat løfter det kommunalpolitiske ansvar på dagtilbudsområdet.

Projektet bygger på dagtilbudsloven, hvor der bl.a. lægges vægt på en øget tværfaglig indsats i forhold til børn og unge med specielle behov og dagtilbuddenes rolle i udmøntningen af kommunernes sammenhængende børnepolitik. Ligesom sprogvurderinger og opgaven med at bryde den negative sociale arv, som bør minimere behovet for en indsats senere i barnets opvækst, er væsentlige områder i loven.

Det er et vigtigt led i partnerskabets arbejde at sikre deling af viden om partnerskabets resultater med landets øvrige kommuner.

Partnerskabet

Partnerskabet bygger på en politisk aftale mellem de deltagende kommuner og KL, hvor kommunerne og KL gennem gensidigt forpligtende samarbejde styrker udviklingen af god kvalitet og høj faglighed i dagtilbuddene. Samarbejdet bygger på tillid, åbenhed og fleksibilitet for at fremme synergi, skabe netværk og opnå innovative fordele i udviklingen. Der inddrages forskning, så forskningsresultater kan bidrage til kvalitetsudviklingen og kommunernes arbejde med formålene i dagtilbudsloven om fremme af børns trivsel, udvikling og læring samt forebyggelse af negativ social arv og eksklusion.

Partnerskab om God kvalitet og høj faglighed i dagtilbud vil blive opdelt i to ligeværdige og parallelle partnerskaber. KL deltager i begge partnerskaber.

Deltagende kommuner

Assens Kommune	Herlev Kommune	Randers Kommune
Billund Kommune	Holstebro Kommune	Rebild Kommune
Brøndby Kommune	Horsens Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Brønderslev Kommune	Hørsholm Kommune	Roskilde Kommune
Egedal Kommune	Ishøj Kommune	Rudersdal Kommune
Faxe Kommune	Jammerbugt Kommune	Silkeborg Kommune
Fredensborg Kommune	Kalundborg Kommune	Skive Kommune
Frederiksberg Kommune	Københavns Kommune	Struer Kommune
Frederikshavn Kommune	Køge Kommune	Tønder Kommune
Frederikssund Kommune	Lolland Kommune	Vejle Kommune
Furesø Kommune	Næstved Kommune	Viborg Kommune
Greve Kommune	Odense Kommune	Århus Kommune
Guldborgsund Kommune	Odsherred Kommune	KL

Kommunerne vælger hver for sig, om det er alle kommunens dagtilbud, der skal indgå i projektet, eller det er en del af dagtilbuddene, der indgår.

Indsatsområder

Partnerskabets formål har to overordnede delmål: systematisk kvalitetsudvikling af kerneydelsen og udarbejdelse af dokumentation

Kvalitet i kerneydelsen

Udgangspunktet for partnerskabets arbejde med kvalitet i dagtilbud er dagtilbudslovens

§ 7, som beskriver formålet med dagtilbud.

I dagtilbudslovens § 7 står:

Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Stk. 2. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns alsidige udvikling og selvværd samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Stk. 3. Dagtilbud skal fremme børns læring og udvikling af kompetencer gennem oplevelser, leg og pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, der giver børn mulighed for fordybelse, udforskning og erfaring.

Stk. 4. Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Stk. 5. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre en god overgang til skole ved at udvikle og understøtte grundlæggende kompetencer og lysten til at lære. Dagtilbud skal i samarbejde med skolerne skabe en sammenhængende overgang til skole og fritidstilbud.

Med udgangspunkt i formålet med dagtilbuddene vil kommunerne i partnerskabet arbejde med en anerkendende tilgang i kvalitetsudviklingen af den pædagogiske praksis i dagtilbuddene. Det handler om at tage udgangspunkt i barnets resurser og potentialer og at udvikle den pædagogiske praksis, så dagtilbuddet og miljøet omkring barnet giver trygge og gode udviklingsmuligheder for det enkelte barn.

Indsatsområder

Kommunerne i partnerskabet udvikler kvalitet i kerneydelsen indenfor specifikke indsatsområder, hvor det første indsatsområde handler om barnet, og de to næste handler om kompetencer hos de voksne i dagtilbuddet. Indsatsområderne er:

- Børns udvikling indenfor temaerne i de pædagogiske læreplaner: Barnets alsidige personlige udvikling, sociale kompetencer, sprog, krop og bevægelse, naturen og naturfænomener, kulturelle udtryksformer og værdier.
- Ledelse
- Lærings- og udviklingsmiljøer og personalets faglige kompetencer

Den enkelte kommune vælger at arbejde med mindst to og gerne alle tre indsatsområder.

Kommunen afgør selv, hvordan der skal arbejdes med indsatsområderne, og hvilke delemler kommunen vil fokusere på, samt hvor stor opmærksomhed hvert indsatsområde skal have. Den enkelte kommune vil endvidere skulle koble indsatsområder med igangværende initiativer på dagtilbudsområdet i kommunen.

Dokumentation

Partnerskabskommunerne vil sætte dagsordenen for udarbejdelse af den nødvendige og tilstrækkelige dokumentation for kvalitetsudviklingen, herunder udarbejde værktøjer til at måle effekten af indsatsen i forhold til børnene.

Som et led i projektets dokumentationsindsats udvikler partnerskabet inden for hvert af ovenstående indsatsområder et sæt af kvalitetsindikatorer. Indikatorerne danner grundlag for gennemførelse af en temperaturmåling af kvaliteten. Kvalitetsmålingen planlægges gennemført i perioden juni til september 2009 i hver kommune. Temperaturmålingen skal ud over at dokumentere den gode kvalitet, der allerede er i dagtilbuddene, kunne anvendes i den enkelte kommunes arbejde med videreudvikling af kvaliteten.

I processen med at udarbejde kvalitetsindikatorer sørger kommunerne for forankring i egen organisation og i de lokale projektgrupper, så der kommer

faglige input og ejerskab blandt de lokale aktører. Det er vigtigt i processen at bygge på alle de erfaringer, kommunerne besidder. Endvidere indgår forskning med allerede opnået viden på området samtidig med mulighed for generering af ny viden ud fra procesforløbet. For at lette kommunerne og KL's arbejde med gennemførelsen af temperaturmålingen udvikles et it-baseret redskab, som de deltagende kommuner kan benytte.

Partnerskabet vil endvidere sætte fokus på forskellige dokumentationsformer. Den enkelte kommune kan vælge at deltage i en projektgruppe, der skal beskrive forskellige dokumentationsformer, der kan anvendes i dialogen mellem politikere, forvaltning og dagtilbud. Projektgruppen vil arbejde på tværs af de tre indsatsområder. Målet er at få etableret en sammenhæng mellem fastsættelse af de politiske mål og de forskellige styringsredskaber og dokumenter, der anvendes i beskrivelsen og dokumentationen af dagtilbudsområdet. Det er vigtigt, at arbejdet med kvalitetsudvikling og dokumentation inddrages i dialogen med kommunalbestyrelsen om fastlæggelse af de politiske mål.

Organisering og samarbejde

God kvalitet og høj faglighed er forankret i KL's direktion gennem en styregruppe bestående af direktør Suzanne Aaholm, afdelingschef Ralf Klitgaard Jensen, kontorchef Hanne Lumholt, vicekontorchef Lis Sandberg samt projektlederne Lene Maltzahn og Kirsten Jørgensen.

Der etableres i partnerskabet en følgegruppe med interessenter fra dagtilbudsområdet, fx Velfærdsministeriet, EVA, Servicestyrelsen, Bupl, FOA og BKF. Partnerskabet kan undervejs invitere udvalgte parter – fx statslige repræsentanter til at deltage i udviklingsarbejdet. Der er fx behov for en tæt dialog og samarbejde med Velfærdsministeriet om statens initiativer vedrørende udvikling af effektmål, indikatorer m.v. på dagtilbudsområdet.

Projektet organiseres på følgende måde

- En politisk styregruppe med repræsentanter fra kommuner og KL. Fra kommunerne deltager udvalgsformanden for det relevante politiske udvalg og fra KL Børne- og Kulturudvalgets formand, der samtidig fungerer som formand for den politiske styregruppe. Direktøren med ansvar for dagtilbud kan deltage som observatør.
- Et administrativt netværk med op til to ledelsesrepræsentanter på forvaltningsniveau fra hver partnerskabskommune og KL's sekretariat.
- En kommunal projektleder og projektgruppe, der forankrer partnerskabet i den enkelte kommune.
- En KL-projektgruppe bestående af Børne- og kulturkontorets dagtilbudsgruppe med Lene Maltzahn og Kirsten Jørgensen som

projektledere.

Partnernes opgaver

Partnerskabskommunerne sørger for, at:

- Træffe politisk beslutning om valg af og mål for et antal indsatsområder i egen kommune (jf. afsnittet om indsatsområder) og forankre arbejdet lokalt
- Gennemføre det konkrete projekt og efterleve de opstillede målsætninger
- Deltage i møder på politisk og administrativt niveau med de andre partnerskabskommuner
- Bidrage til deling af erfaringer og resultater – med både partnerskabskommuner og andre kommuner - fx på konferencer og i netværk
- Fokuserer på både sikring og nytænkning af forhold, der øger kvalitetsudvikling af kerneydelsen i kommunens dagtilbud, og som er baseret på en effektiv resurseudnyttelse
- Overveje og drøfte det politiske arbejde på dagtilbudsområdet
- Kommunikerer dagtilbudsområdets resultater til omverdenen, herunder ikke mindst til forældre, borgere og medier. Det kan fx ske ved medieomtale af kommunalbestyrelsens behandling af den politiske aftale og ved færdiggørelse af kommunens temperaturmåling. Ligesom det er vigtigt løbende gennem projektperioden at bringe gode dagtilbudshistorier og fortællinger om indsatser i projektet i lokale og eventuelt også landsdækkende medier og til KL's hjemmeside.

KL sørger for, at:

- Bistå kommunerne med proceshjælp og udviklingskraft, herunder sikre fremdrift i partnerskaberne
- Facilitere processen ved inddragelse af forskere
- Bidrage med viden fra Folketing, regering og Velfærdsministeriet
- Facilitere videndeling mellem partnerskabskommunerne, fx i form af konferencer og netværk
- Formidle erfaringer og resultater til andre kommuner
- Sekretariatsbetjene og koordinere møder i den politiske styregruppe og det administrative netværk
- Skabe mediemæssig opmærksomhed om projektet gennem en offensiv mediekontakt
- Etablere og drive web

Økonomi

Projektet forløber fra april 2008 til december 2009. Der er et deltagergebyr for partnerskabskommunerne på kr. 50.000 pr. kommune pr. år, i alt kr. 100.000. Herudover bidrager KL med økonomiske resurser.

Deltagelse

_____ Kommune deltager i indsatsområderne:
(Skriv mindst to af tre indsatsområder)

_____

_____

_____

_____

Endvidere deltager kommunen i projektgruppen om forskellige dokumentationsformer:

(sæt kryds)
                  ja   nej

Godkendelse

Godkendt af kommunalbestyrelsen/byrådet i
_____ Kommune

den _____ 2008

Underskrift:

_____
Medlem af den politiske styregruppe

Aftalen indsendes til KL senest 5. september 2008.